

INFORMACIÓ PER A PACIENTS AMB LIMFOMA

El limfoma és un tipus de càncer que s'origina al sistema limfàtic, una part fonamental del sistema immunitari. A Catalunya, els limfomes són malalties poc freqüents en comparació amb altres tipus de càncer. Hi ha dos tipus principals de limfoma, limfoma de Hodgkin i limfoma no Hodgkin i ambdós es classifiquen en subtipus.

*LINFOMA DE HODGKIN (LH)

El limfoma de Hodgkin representa globalment entre el 20-25% de tots els limfomes. Té una distribució bimodal, amb un pic en joves (15-30 anys) i un altre en edats més avançades, al voltant dels 65 anys. Té una major incidència en homes.

Depenent de l'estadi, el tractament primari per aquest tipus de limfoma és típicament una combinació de radioteràpia i quimioteràpia.

*LINFOMA NO HODGKIN (LNH)

És un grup divers de limfomes; el tipus més comú és el limfoma difús de cèl·lules B grans (DLBCL), limfoma fol·licular, limfoma de la zona marginal i limfoma de cèl·lules del mantell.

Pot presentar-se a qualsevol edat, però no és comú en infants.

1. Què és la radioteràpia?

És un tractament local que utilitza les radiacions ionitzants per eliminar les cèl·lules canceroses. Actua danyant l'ADN de les cèl·lules tumorals, impedit-ne la divisió i provocant la seva mort. Avui dia s'aplica amb tècniques d'alta precisió, amb elevada eficàcia i baixa toxicitat.

2. Per què es recomana aquest tractament?

Es recomana per tractar limfomes de Hodgkin i no Hodgkin, com a tractament únic o combinat amb quimioteràpia o agents biològics. Pot ser que serveixi per curar la malaltia o per pal·liar els símptomes si es troben en una fase avançada de la malaltia.

3. Tipus de radioteràpia

- **3DCRT (tridimensional conformal radiotherapy):** Radioteràpia externa conformada tridimensional.
- **IMRT (intensity modulated radiotherapy):** Radioteràpia externa amb modulació de la intensitat del feix.
- **VMAT (volumetric modulated arch therapy):** Radioteràpia externa volumètrica o arcteràpia.

- **IGRT (imaged Guided Radiotherapy):** verificació diària del posicionament del pacient i de la localització del tumor, mitjançant imatges de RX o de TC just abans de cada sessió de tractament.
- **Radioteràpia amb control del moviment respiratori en inspiració forçada: (DIBH: deep inspiration breath hold)** Per a la realització de la TC de planificació i per a l'administració de la radioteràpia se li sol·licitarà que agafi el màxim d'aire que pugui i agunti la respiració durant uns segons durant els quals es procedirà a administrar la radioteràpia. Posteriorment respirarà normalment. Aquesta operació es repetirà diverses vegades durant la sessió de tractament. Aquesta intervenció és d'especial interès quan el limfoma afecta el mediastí o altre regió en proximitat al cor perquè permet reduir al màxim la dosi de radiació que reb el cor i/o els pulmons.
- **SGRT (Surface-guided radiotherapy)** Radioteràpia guiada per superfície. És una tècnica avançada que utilitza càmeres i tecnologia òptica per fer un seguiment en temps real de la superfície del cos del pacient durant el tractament amb radioteràpia. Això permet assegurar que el pacient estigui col·locat exactament en la mateixa posició en cada sessió, i detectar possibles moviments involuntaris del pacient durant la sessió del tractament.

4. Procediment del tractament

Es realitza una planificació prèvia amb TC per determinar amb precisió l'àrea a irradiar. En alguns casos i depenent de la localització del limfoma, podria ser necessari elaborar una màscara termoplàstica per immobilitzar el cap i/o el coll. Cada sessió és ambulatoria i dura entre 10 i 30 minuts. Es controla el posicionament cada dia amb radiografies per assegurar que es reproduïx de forma exacte el mateix posicionament a cada sessió. També es controla el moviment respiratori en aquells casos que estigui indicat.

5. Efectes secundaris

Poden aparèixer molèsties en relació de la zona irradiada.

- Fatiga
- Irritació de la pell
- Nàusees i vòmits, si s'irradia abdomen
- Dolor a la gola o dificultat per empassar (si radioteràpia al cap, coll o tòrax)
- Boca seca (si radioteràpia al cap i/o coll)
- Diarrea o gasos si es tracta l'abdomen/ pelvis
- Efectes tardans: fibrosi, hiperpigmentació, limfedema (retenció de líquid a les extremitats), segons tumors (poc freqüent)

6. Recomanacions durant el tractament

Descansar adequadament, seguir dieta equilibrada i beure líquids. Tenir cura de la pell irradiada i informar de qualsevol molèstia. Consultar sempre amb el metge abans de prendre noves medicacions, suplementos o vitamines.

7. Seguiment i consultes

Durant i després del tractament es fan visites per valorar l'evolució del tumor i detectar complicacions. És important assistir a totes les visites i seguir les recomanacions de l'equip mèdic. Es poden requerir proves d'imatge o analítiques segons el cas.